

KOKAVSKÉ AKTUALITY

VYDÁVA: Obecný úrad Liptovská Kokava
ROČNÍK: VII.

ČÍSLO: 3
OKTÓBER 2006

V tomto čísle nájdete:

- Z činnosti OcÚ a z rokovania OZ
- Roľnícke družstvo
- Urbariát
- Dobrovoľný hasičský zbor
- Z najstarších dejín našej obce
- Naši rodáci
- Cirkevná rubrika
- Jubilanti
- Voľby 2006
- Školské okienko
- Niečo pre gazdinky
- Šport
- Oznamy

Žiaci prvého ročníka v školskom roku 2006/2007. Zľava v prvom rade – Bibianka Tarageľová, Bianka Niňajová, Monika Šuňavcová, Jakubko Vrbičan, Marcelka Oravcová, Nikolka Blahútová, Lukáško Porubän. Triedna učiteľka - Mgr. Mária Diková

Nech po celý školský rok

pretrvá úsmev na tvárach

žiakov, rodičov i učiteľov.

Želá redakcia

Z činnosti OcÚ a z rokovania OZ

Júl

- čistenie nelegálnych skládok okolia obce
- výberové konanie na projekt Monitoring povodňového rizika na rieke Belá
- vypracovanie a podanie žiadosti na Enviromentálny fond Ministerstva životného prostredia na nenávratný finančný príspevok na dobudovanie kanalizácie na Starej ulici.

August

- odsúhlasenie počtu poslancov pre budúce volebné obdobie
- schválenie kúpy a odsúhlasenie ceny pozemkov od Evanjelickej cirkvi a.v. Liptovská Kokava.

September

- príprava komunálnych volieb 2006
- vypracovanie geometrického plánu na výňatok z PPF – lokalita Krúhy
- výpoveď zmluvy zo SOcÚ Lipt. Hrádok v súvislosti s opatrovateľskou službou.

Roľnícke družstvo

V poslednom štvrtroku r. 2006 môžeme už reálne hodnotiť splnenie našich stanovených úloh a cieľov.

Na prvé miesto sme postavili výrobu krmovín v takom množstve, aby nám vydržali do polovice kalendárneho roka 2007. Túto úlohu sa nám podarilo splniť. Všetky silážne jamy máme plné siláže z trávnatých porastov i viacročných krmovín. Ešte musíme pokosiť kukuricu na siláž a uskladniť ju v povrchovej silážnej jame, čo je z hľadiska možných zvýšených strát nie najideálnejšie riešenie. Celkovo sme doteraz vyrobili cez 50 000 q senáže a asi 1000 q sena. V pestovaní obilnín sme dosiahli lepšie výsledky ako vlni – vyrobili sme spolu 4040 q obilia, z toho pšenice 715 q, raže 1945 q, jar. jačmeňa 1380 q.

Naše výnosy v ha: pšenica 31 q, raž 41 q, jar. jačmeň 29 q. Z uvedených množstiev nedokážeme na 100 % pokryť potrebu krmných zmesí pre hov. dobytok. Rozdiel zabezpečujeme nákupom náhradných zmesí napríklad z Bolerázu. V r. 2006 sme pestovali aj zemiaky na ploche 1,8 ha a dosiahli sme tam veľmi nízky výnos – možno pod 100q/ha. Je pravda, že nám niečo z parcely ukradli, ale to prakticky celkový výsledok nemení. Nakopali sme cca 200 q zemiakov a z tohto množstva po vytriedení bude ťažké pokryť nároky na naturálie pre pracovníkov družstva. Príčiny nízkych výnosov treba hľadať v počasí, agrotechnike, kvalite sadby, v ľudskom faktore, atď. Presnejší rozbor príčiny si vedenie družstva určite urobí.

V týchto dňoch plníme úlohy, ktoré nám vyplývajú z plnenia enviromentálneho programu. Ničením malých kríkov z náletov, nedopaskov, burín, mulčovaním očisťujeme tieto plochy, aby v budúcom

roku mohli byť lepšie využívané, či kosením alebo pasením. Vozíme vápenec z Ludrovej na úpravu kyslosti pôdy. Skončili sme so siatím ozimín aj s rozmetávaním maštalného hnoja s následným zoraním.

V živočíšnej výrobe výroba pokračuje ako v predchádzajúcich rokoch. Hlavné ťažisko je vo výrobe mlieka, kde stále dosahujeme dobré výsledky. Odchov teliat, jalovic a výkrm HD sú dosahovanými výsledkami tiež na prijateľnej úrovni. V tomto roku sme už neprevádzkovali salaš, čím si hlavne zootechnici ušetrili časť svojich nervov. Do konca septembra sa nám podarilo ukončiť rekonštrukciu teľatníka a najbližšie obdobie ukáže do akej miery bol náš zámer, zlepšiť odchov teliat zdravotne aj ekonomicky, správny.

Pracovná skupina vymieňa eternit na streche štvorradového kravína. Potom musia stihnúť pokryť ešte jednu strechu, aby sme zimné obdobie prežili bez následkov.

Roľnícke družstvo ďalej pokračuje v upresňovaní vlastníckych vzťahov voči pôde, ktorú má v prenájme. Družstvo si znova zakúpilo od Katastrálneho úradu v Liptovskom Mikuláši nový aktuálny stav v evidencii vlastníkov pôdy k. ú. Lipt. Kokavy k 28.8.2006, podľa ktorého chceme do konca roka povyplácať nájomné za pôdy. Družstvo sa tiež snaží dodatočne vydať niektorým oprávneným osobám družstevné podielnícke listy. K tomu je však potrebné, aby si otvorili účet v niektorej banke pre centrálny depozitár cenných papierov, čo niektorí odmietajú, lebo s vedením účtu je spojený určitý poplatok a RD im tak nemôže DPL vydať.

Ing. Marko Fronko
predseda RD

• Pracovníci RD pri výmene strešnej krytiny, zľava : Robert Porubän, Martin Bačík, Libor Porubän, Milan Porubän

Urbariát

Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov našej obce pokračovalo v prácach pri odstraňovaní kalamity z predchádzajúcich rokov v lokalitách Trsteník, Pálenice a Hrdovo. Za posledné obdobie bolo spracovaných a odvezených cca 2000m³ dreva. Približne 1000 m³ z tohto množstva je nová kalamita, ktorá vznikla rozšírením sa podkôrného hmyzu do zdravých lesných porastov. Táto kôrovcová kalamita sa ešte stále rozširuje. Pokračovali sme v uhadzovaní haluziny cca 5 ha, čím sa uvoľnili plochy pre výsadbu sadeníc. V októbri budeme pokračovať pri výsadbe stromkov - približne na ploche 3 ha.

V septembri sa členovia Urbariátu Lipt. Kokava stretli spoločne so starostom

našej obce s ministrom pôdohospodárstva a životného prostredia, pri obhliadke kalamity v Tichej doline za účelom jej spracovania.

Druhé stretnutie s ministrom pôdohospodárstva sa konalo v Liptovskom Mikuláši na stretnutí orgánov štátnej správy, samosprávy a podnikateľov, kde sa minister zaujímal o problémy v regióne Liptov.

Po oficiálnom stretnutí sa stretli s ministrom starosta obce a predseda urbariátu na neformálnej besede. Hovorili sme o hospodárení nášho spoločenstva v období pred a po kalamite, informovali sme ho o plánovanom rozvoji našej obce v blízkej budúcnosti.

Predseda urbariátu
Ján Bartoš

• Z prava: minister životného prostredia Jaroslav Izák, minister pôdohospodárstva Miroslav Jureňa, predseda RD Pribylina Jaroslav Hric, predseda PSBU Liptovská Kokava Ján Bartoš, podpredseda PSBU Pribylina Milan KPaučo.
Foto: Július Porubän

Dobrovoľný hasičský zbor

Naša obec získala od Okresného výboru Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Liptovskom Mikuláši **OSVEDČENIE** za splnenie podmienok previerky pripravenosti členov DHZ, ktoré boli v zmysle zákona o ochrane pred požiarmi a vyhlášky o hasičských jednotkách stanovené Republikovým výcvikovým štábom DPO.

- **24. 6. 2006** sa v Liptovskom Jáne začal 5. ročník Okresnej hasičskej ligy. Súťažilo 14 družstiev. Naši muži obsadili piate miesto s časom 25,19 sek.
- **8. 7. 2006** pokračovala Hasičská liga v Liptovskom Ondreji. Pre technickú záradu nám neboli započítané body do Okresnej hasičskej ligy.
- **5. 8. 2006** prebehlo ďalšie kolo, ktorého sme sa však nezúčastnili (dovolenky)
- **19. 8. 2006** bola Hasičská liga ukončená súťažou v Liptovskom Mikuláši. Obsadili sme 6. miesto s časom 31,69 sek.
- **3. 9. 2006** sa v Liptovskom Mikuláši uskutočnili XIII. Ročník „Celookresnej hasičskej nedele“. Z 24. súťažných družstiev sme skončili na 16. mieste (46,97 sek.), celkove sme sa v okresnej hasičskej lige umiestnili na 8. mieste.

Aj keď výsledky v tomto roku neboli podľa našich predstáv, ďakujeme všetkým súťažiacim za reprezentáciu našej obce.

Vážení občania!

Začína sa zimné vykurovacie obdobie. Preto je v tomto období potrebné venovať vykurovaniu zvýšenú pozornosť. Príčiny požiarov vo vykurovacom období sa každoročne opakujú. Ide hlavne o nevyhovujúci stav, nesprávnu obsluhu, inštaláciu a umiestnenie vykurovacích telies do blízkosti horľavých predmetov, prípadne sušenie horľavých materiálov pri týchto telesách. Tiež používanie otvoreného ohňa a manipulácia so žeravým popolom môže byť príčinou požiaru. Nevyhovujúca konštrukcia komínov, zamurované trámy, špáry v komínoch a iskry sú tiež častými príčinami požiarov. Svoju úlohu a nie malú, tu zohráva aj ľudský činiteľ – ľahostajnosť, ľaldáctvo, porušovanie požiaro-bezpečnostných predpisov a nariadení o ochrane pred požiarmi.

Následky požiarov nás presvedčujú o tom, že prevencia v súvislosti s vykurovacím obdobím musí byť stále účinnejšia a dôslednejšia. Veď dodržiavanie zásad požiarnej bezpečnosti sa vždy vypláca, pretože požiar si majiteľa nevyberá. Človek môže svojím konaním, buď pomôcť k vzniku požiaru, alebo jeho vzniku zabrániť.

Verím, že všetci občania v našej obci si vo vykurovacom období 2006/2007 vyberú druhú alternatívu a svojim prístupom k plneniu požiaro-bezpečnostných úloh pomôžu chrániť pred požiarmi majetok, zdravie a životy občanov.

Vážení občania! Od 1. 11. 2006 sa budú vykonávať v obytných domoch preventívne protipožiarne kontroly.

**Jaroslav Majer
veliteľ DHZ**

Z najstarších dejín Liptovskej Kokavy

.....Potrebné drevo dodal hrádocký „erár“ ako zástupca pôvodného panstva. Prácu vykonali obyvatelia Liptovskej Kokavy tak katolíci ako aj evanjelici. Školu sa však nadhlo obnoviť nepodarilo. Od roku 1932 navštevovali aj deti katolíkov znovu evanjelickú školu, ktorá bola pre veľký počet žiakov už v roku 1928 rozšírená na trojtriednu.

V roku 1928 vznikol v Liptovskej Kokave dobrovoľný požiarly zbor. Iniciátormi založenia spolku boli notár Ervin Spitzkopf, Rudolf Fronko, richtár Martin Uličný a podrichtár Matej Grešo. Veliteľom novozaloženého zboru sa stal Rudolf Fronko, zástupcom Ján Dzurek, cvičiteľom Ján Slivka a trubačom Ján Tarageľ. Prvými členmi DHZ boli: Peter Porubän, Adam Pozor, Michal Bačík, Martin Choma, Adam Ambróz, Michal Uličný, Ján Choma – Chomčiak, Ján Choma – Haugáč, Cyril Dzurek, Ján Goliáš, Matej Palaj, Michal Bačík u Rúčky, Martin Vrbičan – Pacušiak, Peter Vrbičan, Peter Jurčo a Martin Grešo. V roku 1928 hasičská zbrojnica už stála a bola vybavená ručnou striekačkou. Počas prvého cvičenia pri potoku Dovalovec sa ručná striekačka prevrhla a vážne zranila jedného požiarlyka. Na základe tejto skúsenosti boli všetci členovia zboru poistení. V období svojej existencie požiarlyci pomáhali 2-krát hasiť požiar v Pribyline (prvý raz boli na mieste skôr ako pribylinskí požiarlyci), jedenkrát v Hybiach a dvakrát v Dovalove. Rudolf Fronko bol veliteľom zboru až do roku 1941, keď túto funkciu prevzal Július Oravec.

Štatistika ev.a.v. kňazov, cirkevných dozorcov a kurátorov obce Liptovská Kokava

Ev. a. v. kňazi samostatného ev. a. v. zboru v Liptovskej Kokave

1923-1928	Ján Čierny
1928-1930	admin. Eudovít Štefranko
1930-1946	Martin Abrhám
1946-1977	Ján Gavalec
1977-2003	Ján Čatloš
2004-2004	Zlatica Adameová (do augusta 2004)
2004-	Martin Vargovčák (august 2004)

• Mladí hasiči na súťaži „Hra Plameň“.

Dokončenie čl. zo str. 3

Štatistika ev.a.v. kňazov, cirkevných dozorcov a kurátorov obce Liptovská Kokava

Cirkevní dozorcovia

? - 1887 Peter Míko
1887 - 1921 Dr. Ján Ružiak
1921 - 1939 Ing. Juraj Martinka
1939 - 1945 Dr. Juraj Janoška
1947 - 1952 Miloš Ruman

1952 - 1963 Michal Vrbičan
1966 - 1984 Matej Ružomberka
1984 - 1997 Štefan Vrbičan
1997 - Ing. Jaroslav Gajdoš

Kurátori ev. a. v. cirkvi:

1921 - 1925 Ján Šeďo
1925 - 1926 Matej Glos
1926 - 1927 Ján Ambróz
1927 - 1931 Martin Rysuliak

1931 - 1975 Peter Vrbičan
1975 - 1981 Daniel Papaj
1981 - 1984 Štefan Vrbičan
1984 - 1994 Rudolf Blahút
1994 - Milan Bačík

Použitá publikácia: Z dejín Liptovskej Kokavy

Vydal: OcÚ Liptovská Kokava

Autor: Mgr. Peter Vítek

Spracovala: E. Slivková

Rozhovor so starostom obce Ing. Júliusom Porubänom

* **Pán starosta, končí sa tvoje funkčné obdobie. V decembri sú nové komunálne voľby. Zhodnot', čo sa ti podarilo zrealizovať počas štvorročného funkčného obdobia.**

Hodnotenie môjho funkčného obdobia prenechám na občanov našej obce, ja len stručne sčítam čísla. V obci sa zrealizovala výstavba kanalizácie na siedmych uliciach v celkovej hodnote 5,46 mil. Sk, z toho 5,3 mil. Sk bol nenávratný finančný príspevok z Enviromentálneho fondu Ministerstva životného prostredia.

Pri rekonštrukcii materskej školy na Základnú školu s materskou školou sa preinvestovalo celkom 4,705 mil. Sk. Z Európskej únie sme na stavbu dostali príspevok 3,166 mil. Sk a zo Stredoeurópskej nadácie príspevok 154.000,- Sk.

Nový asfaltový koberec cez obec vyšiel na 3,995 mil. Sk, z toho vlastné zdroje na vyrovnávací asfalt boli 475.000,- Sk.

Na verejné osvetlenie, sme získali zdroje vo výške 70.000,- Sk z ministerstva financií, výmenou 80 ks starých svietidiel za nové úsporné môžeme ako jedna z mála obcí používať verejné osvetlenie bez nočných výluk.

Podaním projektu na separáciu zberu sa nám podarilo do obce získať plastové kontajnerové nádoby v celkovej hodnote 190.000,- Sk. Zmena etiketového systému vyvážania odpadu z domácností na paušálny systém nepriamym spôsobom obmedzuje vytváranie divých skládok v okolí obce.

V rámci projektu monitorovania povodňových stavov na rieke Belá sme z Európskej únie dostali príspevok 2,42 mil. Sk, tento projekt bude významný hlavne pre budúci rekreačný areál navrhovaný v údolnej nive Belej.

Pre telovýchovu bol zriadený samostatný účet na poukazovanie 2 % daní, kde sa nám za posledné tri roky podarilo získať 385.000,- Sk. Sumu 80.000,- Sk na rekon-

kúpne zmluvy na pozemky rekreačného areálu a miestnych komunikácií, návrhy na vydržanie pozemkov pod miestne komunikácie a areálu materskej školy a pod., boli vypracovávané na našom obecnom úrade.

Tak isto podávané projekty boli vypracované vo vlastnej réžii – technický projekt na rekonštrukciu materskej školy, vypracovanie územného plánu obce – odhadovaná hodnota usporých korún je do výšky cca 600.000,- Sk.

Nechcem zabudnúť na žiadosti v rámci ROEP, ktorých sme vypracovali za našich občanov viac ako 160. Komerční právnicki za jedno podanie požadujú sumu cca 2.000,- Sk, pracovníčky obecného úradu tieto žiadosti vypracovali bezplatne, hoci to nebola povinnosť obecného úradu.

Obecný úrad pôjde do budúceho volebného obdobia s dlhom 500.000,- Sk. Tieto sa preinvestovali na rekonštrukciu materskej školy (úver z OTP banky Slovensko). Našmu urbáru je obec dlžná 475.000,- Sk, tieto boli použité na vysprá-

ky cesty po kanalizačných prekopoch a tieto po uznesení valného zhromaždenia PSBÚ obec vráti v troch splátkach.

Občanom v rámci príspevku na kanalizačné prípojky je obec dlžná za 21 kanalizačných prípojok v hodnote 6.000,- Sk – spolu 126.000,- Sk

* **Sú aj nejaké neúspechy? Občania našej obce poukazujú na nedokončené stavebné práce súvisiace s kanalizáciou. Ide hlavne o zlý stav povrchu**

Pracovníci ministerstva životného prostredia s pracovníkmi obecného úradu, vzadu v strede minister Jaroslav Izák

štrukciu sociálnych zariadení futba-lovej kabíny sme tak isto získali podaním projektu.

Celkové investície v Liptovskej Kokave za uvedené obdobie boli spolu 17,305 mil. Sk, z toho vlastné zdroje 2,02 mil. Sk. Z toho vyplýva že viac ako 15 mil. Sk sme do obce získali nenávratne. Pre porovnanie, v rokoch 1990-1998 to boli 4 mil. Sk a v rokoch 1998-2002 tiež cca 4 mil. Sk.

Z úsporných opatrení spomeniem hlavne nevyužívanie advokátskych služieb, všetky

ciest a nezrealizovaný kanalizačný zberač na Starej dedine.

Vo svojom volebnom programe som mal aj dobudovanie kanalizácie v našej obce. Zostal už len necelý 500-metrový úsek na Starej dedine. Nepodarilo sa, prvý rok sme stratili nepodaním žiadosti do príslušného termínu, ktorý bol 31. 12. 2002. Žiadal som ministerskú výnimku, no v roku 2003 sme sa dostali až na koniec poradovníka a financie sme nezískali.

V tomto roku bolo na Slovensku zvláštne prerozdelenie finančných zdrojov z Environmentálneho fondu, kde viac ako 90 % financií išlo do obcí južného Slovenska.

Verím, že v budúcom období nastane spravodlivejšie rozdelenie finančných prostriedkov, o čom ma ubezpečil aj minister životného prostredia Jaroslav Izák, ktorý Liptovskú Kokavu navštívil po svojom zvolení už dvakrát a na stretnutiach sa zaujímal okrem územnoplánovacej dokumentácie našej obce aj o existujúci stav kanalizačného systému a o potrebných nákladoch na jeho dostavbu.

A čo sa týka stavu miestnych komunikácií? Na obecnom úrade máme pripravený projekt na ich kompletnú rekonštrukciu, celkový náklad bude predstavovať cca 17,5 mil. Sk. Sadnutie terénu po prekopoch kanalizácie je u nás vzhľadom na hlinitú pôdu dlhšie ako napr. v Pribylíne, kde je štrkový podklad. Tým, že ako jedna z mála obcí na Slovensku máme všetky miestne komunikácie vysporiadané - t.j. sú na liste vlastníctva obce (v rámci ROEP sme vysporiadali cca 74 000 m²), máme veľké šance byť úspešný pri získaní finančných zdrojov z EÚ.

* Mnohí nepriaznivo vnímajú postup pri realizácii výstavby termálneho kúpaliska.

Pri rozhovore s ministrom na tému geotermálny vrt som spomenul, že dopracovanie a schválenie územného plánu obce nás zdržalo dva roky. On ako architekt a bývalý primátor sa k problematike územného plánu vyjadril pozitívne, bez jeho schválenia by obec nezískala 30 nových stavebných pozemkov, pozemky na výstavbu obecných nájomných bytov, plochy na možnosť výstavby rodinných penziónov a pod.

Medzi schvaľovacím procesom prebiehal výkup pozemkov, schválenie nájomných zmlúv s Roľníckym družstvom a Pozemkovým spoločenstvom všetky tieto informácie mali naši občania možnosť získať z Kokavských aktualít.

Dnes je toto všetko pripravené, rozhodujúci bude dobrý výber strategického investora.

• Aký je približný časový horizont začatia a ukončenia týchto prác?

Dúfam, že v zimnom období budú môcť prebiehať konkrétne práce na realizačných projektoch, dĺžka výstavby je naplánovaná na cca 20 mesiacov. Ak začnú prvé výkopové práce na budúcu jar, ukončenie by bolo niekedy koncom roku 2008.

• Počet obyvateľov našej obce nebezpečne klesá . približuje sa k číslu 1000. Dedina starne, mladí ľudia odchádzajú. Ako ty vnímaš túto skutočnosť?

Veľmi. Preto považujem za prioritné začať čím skôr so stavbou obecných bytoviek a čím skôr rozparcelovať Krúhy na stavebné parcely.

My sme začali už skôr s tým, aby sme tu udržali materskú a základnú školu, lebo veľký záujem mladých ľudí zostať alebo prísť do našej dediny bez školy a škôlky by asi nebol. Jedno s druhým je v tomto prípade nepriaznivého demografického vývoja úzko previazané.

Prázdne domy dnes nikomu nevidia, ich vlastníci možno dnes uvažujú s ich prenajímaním pri budúcom zvýšenom cestovnom ruchu, turisti sami o sebe však nezastavia znižovanie počtu obyvateľov našej obce.

• Budeš kandidovať za starostu našej obce v nových komunálnych voľbách?

Rozhodol som sa, že budem kandidovať aj v budúcom volebnom období. Je pravda, že niekedy začiatkom tohto roku som mal aj úvahy, že sa ďalej nebudem uchádzať o funkciu starostu, tie vyplývali výlučne z mojich rodinných problémov. No hovorí sa, že čas všetko vyrieši, práca ma veľmi baví a rád by som dokončil naše pripravené projekty.

• Aké sú tvoje plány a želania do budúcnosti?

Dokončiť rozbehnuté aktivity v obci.

Ďakujem za rozhovor.

M. D.

Naši rodáci

Ing. Viola Fronková, MLitt

„Hallelujah! Chváľte meno Hospodinovo, chváľte služobníci Hospodinovi!“

Žalm 135:1

• Viola Fronková v pracovnom nasadení

Raz sa ma moja neter Evka žartom opýtala:

„Ty si stretla toľko významných ľudí. Stretla si sa aj s princeznou Dianou?“

Áno, stretla som sa s princom Charlesom a s princeznou Dianou – vtedy boli hosťami Československej republiky, recepcia bola na pražskom hrade, ešte s prezidentom Havlom. Ale v mojom srdci je rovnako dôležité to, že som sa stretla s mojimi rodákmi z Liptovskej Kokavy.

Keď som chodievala domov z Bratislavy, zasadiť na jar zemiaky, z ráneho autobusu som už pred siedmou bola u sváčika Bolčiša, či by mi nešli orať a posadiť. Pokojne odpovedali: „Nuž, pán farár tu už bolí pred tebou, ale do večera si to dáko zariadim...“ Tu v Kokave som mala vždy istotu, že ma tu majú radi. Chcela by som odpovedať tiež láskou. Pán Ježiš nemá pre mňa v Božom kráľovstve nejaké špeciálne miesto. Je tam dosť pre celú Kokavu. Azda si aj môj život Pán Boh ešte

nejako použije, aby bolo mnoho tých, čo nájdu plný zmysel a význam života, i večného života, v Ňom.

Ako to bolo doposiaľ?

1946 – 1952 roky detstva, v dome na vŕšku, kde sa dalo dobre sánkovať. Môj otec Ľudevít Fronko tam mal obuvnícku dielňu, šil kapce (po vojne bola veľká núdza o obuv). Každý večer sa tam zišlo hodne starších mužov: rozoberali následky vojny, nástup komunizmu, hrali žolíka - ja som bola tam vari každý deň, často jeden z hráčov. O pomeroch v ruskom lágri, odkiaľ sa môj otec vrátil, sa tam nehovorilo. V tomto prostredí asi začínalo moje politické uvedomenie. Keď som mala 4 roky, naučili ma čítať. Cestou k starým rodičom u Málika ma ľudia zastavovali, dali mi do ruky voľáke noviny a kázali mi čítať. Potom ma pochválili, dali mi cukrík alebo pohladenie. Tam niekde začala moja láska ku kokavským rodákmi. U starej mamy som

aj s bratom dostala lekcii z biblických dejín; keď stará mama dopiekli chlieb, dali nám jeden alebo dva pečie a šli sme nazad domov. Tak sa formovalo moje spoločenské uvedomenie: nielen chlebom, ale aj Slovom Božím.

Do prvej triedy ZŠ som začala chodiť v roku 1952 - to ešte žil aj Jozef Vissarionovič Stalin! Na vysvedčení z prvej triedy mám ešte aj známku z náboženskej výchovy – ale veľmi rýchlo sa všetko menilo. V škole nás intenzívne učili, že Pána Boha nieto; doma som sa učila, že Pán Boh ma má rád. Každý večer aj v čase tuhého komunizmu, sme si všetky deti večer kľakli a spoločne s rodičmi sme sa modlili.

(Keď som o tom raz hovorila v rodine Dudovcov, bohatými slovenskými emigrantami na Floride, ktorí podporujú evanjelizačnú prácu, usmial sa pán prezident Ferko Duda a povedal: „Aj my doma tiež tak, každý večer na kolenách, s modlitbou.“)

Táto dvojaká výchova bola pre mňa žiačika dosť náročná: raz o Bohu, raz proti Bohu. Keď som po skončení strednej školy odišla do Bratislavy na Vysokú školu ekonomickú, bola som asi jeden z mála študentov, ktorý si naozaj preštudoval aj spisy Marxa a Engelsa aj Lenina. Evolučná teória síce bola nedokázaná vedecká hypotéza, ale v kostole bolo len pár starších ľudí, nápor propagandy veľký, život na internáte pod úroveň toho, čo som sa naučila, ako treba žiť podľa Desiat Božích prikázání. Spela som k záveru: Ak Pána Boha niet, musím sa znížiť na úroveň ostatných ľudí, zabudnúť na ideály dobra, spravodlivosti a pravdy.

Ale naši doma, najmä moja mama, sa za mňa úpenlivo modlili. Keď dohromady ruské tanky do Bratislavy v roku 1968, to som už znovu čítala Bibliu, ale ateizmus mal tiež veľké šance v rozbitej mysli. Pán Boh videl modlitby rodičov aj moje hľadanie: poslal ma na postgraduálne štúdium na Univerzitu do Oxfordu v Anglicku. Tu som stretla študentov aj profesorov, ktorí boli inakší, svietil z nich život. „Čím to je, že ste takí inakší?“ pýtala som sa. „Stretli sme sa s Pánom Ježišom.“ To bola revolučná veta, ktorá úplne rozbila môj myšlienkový svet. Prinútila ma k hľadaniu a nakoniec k modlitbe: Pane Ježiši, ak je to pravda, že Ty žiješ, veď aj mňa, aj ja Ťa chcem nasledovať. Duch Boží ma viedol najprv k Jánovmu evanjeliu, ktoré som si v ten večer vo Walesi v roku 1969 prečítala na dúšok – všetkému som odrazu rozumela, pila som dúškami ako smädny vodu. Premáhala ma slovo, ktoré povedal Pán Ježiš, Syn Boží o sebe: „Ja som cesta i pravda i život. Nik neprihádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (J 14:6) Pán Ježiš ma viedol najprv ku pokániu. Pomohol mi pochopiť, že Boh je Svätý Boh a ja som hriešnik; uvedomila som si, že som porušila svoj konfirmačný sľub, ale s milosťou Božou a s odpustením skrze Pána Krista môžem začať odznova. Boli to mocné udalosti, ktoré

znovu dali do poriadku smerovanie môjho života.

Po návrate domov v r. 1970 som pracovala akoby na dvoch frontoch – pre Štátnu plánovaciu komisiu, v ekonomickom aplikovanom výskume), ale aj takmer ilegálne, v misijnej práci pre dorast v Bratislave a pre šírenie evanjelia na Slovensku. Vo výskumnom ústave len pár ľudí vedelo, ako žijem a čo robím. Hoci som sa netajila s tým, že Pán Boh sa mi postavil do cesty a žijem s vierou ako riadny kresťan, nechali ma v náročnej ekonomickej práci (vedomosti z Oxfordu sa zišli aj pre budovanie socializmu). Ústrky a ponížovanie boli korunované tým, že mi odmietli udeliť titul kandidáta vied (dnes PhD.), lebo vraj: „Neviete kto ste? Kresťan nemá vedecký svetonázor!“ Päť rokov driny a štúdia skončili neúspešne. Ale Pán Boh videl a vedel. On korunuje život úspechom. Keď končil komunistický režim, mohla som dokončiť a obhájiť vedecký titul MLitt. na Univerzite v Oxforde. To už bolo v roku 1992!

Ilegálna misijná práca, v ktorej som bola zapojená od návratu z Oxfordu, to bolo pre mňa ako v Božej škole. Pán Boh ma vychovával a požehnával, vedúci misie ma vzali medzi seba, naučila som sa, ako niest kríž na vedúcich postoch. Tak som bola dobre pripravená pre úlohu zahraničného tajomníka Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku. Pôsobila som v generálnom presbyterstve, plnila som úlohy osobného tajomníka generálneho biskupa. To boli veľmi ťažké časy, keď sa rúcalo staré a budovalo nové. Hovorievali o nás: Sestra Fronková z Univerzity z Oxfordu, brat Ing. Krošlák z Univerzity v Cambridge (ten sa odovzdal Pánovi Ježišovi v čase, keď som bola v Oxforde), a brat generálny biskup P. Uhorskai z univerzity v Leopoldove (ten bol vo väzení pre meno Božie, pri amnestii v roku 1953 ho prepustili, 40 rokov mu nedovolili byť farárom, ale Pán Boh vedel aj o ňom – bol dobre pripravený pohnúť cirkev k životu po komunizme).

Pomedzi rozvíjanie medzinárodnej spolupráce v USA, Nemecku, Dánsku, Fínsku, Švédsku, Nórsku, ale aj v Etiópii, Rumunsku a Bielorusku, bola moja drahá mama hotová obetovať posledné sily, aby Božie dielo mohlo napredovať, aby evanjelictvo mohlo vychovávať statočných a priamych ľudí, akými boli Štúr, Hurban a Hodža (o ktorých nás za mladi učila a o ktorých hovorievala: naši chlapci.) Občas u nás nocovali (počas komunizmu i potom) zahraniční návštevníci, vysokopostavení i jednoduchí – ale s čím by si neporadila moja mama? Kokavské ženy zvládnu aj nemožné, s pomocou Božou. Povinnosti doma, s naprúvaním krívd z minulého režimu, vyvlastnené pozemky, oprava starého domu, to muselo čakať, priority boli: „Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť.“ (Mt 6:33)

V roku 1993 som popri povinnostiach na GBÚ ECAV bola cirkvou poverená zriaďiť Slovenské evanjelizačné stredisko pre masmédiá (EvS). Tu som pôsobila ako riaditeľka do roku 2006. To bol zas prejav Božieho vedenia – voľakedy som túžila stať sa novinárkou – ale veriaci ľudia mali dvere na také štúdium zatvorené. V EvS som mohla robiť evanjelizačnú prácu prostredníctvom literatúry, cez rozhlasové a televízne vysielanie. K tomu pribudla aj misia medzi väzňami, medzi Rómami, biblické vzdelávanie a ďalšie činnosti. Vďaka Bohu, že medzitým vyrástla nová generácia pokorných veriacich, ktorí pokračujú v evanjelizačnej práci.

Neviem celkom jasne, čo a ako ďalej. Teším sa v Kokave, že je tu milo, ticho, čisto, bezpečne, medzi svojimi. Pán Boh vidí aj túžby ľudí, najmä tie duchovné. Pane Bože, pomôž. Viem, že budúcnosť je taká, ako ju nesieme vierou, aj moja budúcnosť je v ruke Hospodínovej. On učiní, čo ustanovil o mne.

Ing. V. Fronková, MLitt.

V našej obci už dlhší čas trávi voľné chvíle, hlavne v letných mesiacoch pán Ervin K. Pohl, ktorý sa venuje básnickej tvorbe už dlhé roky. S potešením nám prispel do našej rubriky.

Dáme v modrom kostýme

List nikdy neodoslaný

Žiaľ, nie na parížskom bulvári,
ale v ladnom pohybe
v podtatranskej dedinke,
miley, trochu stredovekej,
kde žena je majetkom muža,
tak ako ovečka, či kôpka sena,
ach Bože, aká škoda,
keď pôvab krásnej ženy
vlastník si necení,
zato básnik istý je,
že ozajstná dáma nazaprie
vrodenú inteligenciu,
šarm snov večerného neba.
Čas mení zmeny.
Prstom pritlačeným na pery,
distingovaným tichom
moratóriom na slyz.
Modrý kostým – hudba huslí z raja,
aj láska nešťastná je láska,
básnik, daj času zbohom,
daj bodku za vesmirom - - -

E. K. POHL

Cirkevná rubrika

Slávnostná inštalácia zborového farára

V nedeľu 1.10. sa v chráme Božom zišlo vyše 400 cirkevníkov z domáceho zboru, hostí z Košíc, Sučian, Skalice a okolitých zborov, aby sa stali svedkami slávnostnej inštalácie zborového farára Mgr. Martina Vargovčáka.

Mládežníci v krojoch priviedli slávnostný sprievod do chrámu. Po privítaní a pozdrave zborovým dozorcóm Ing. Jaroslavom Gajdošom, slovami zo 135 Žalmu, odovzdali krojované dievčatá a chlapci hostom kvety.

Inštaláciu vykonala seniorka Liptovsko – oravského seniorátu Mgr. Katarína Hudáková - ev. a. v. farárka v Liptovskom Ondreji. Odovzdala mu kľúč od chrámu Božieho, Bibliu, sviatostné nádoby, chrámovú agendu a kamžu dar cirkevného zboru.

Zvesťou slova Božieho poslužil generálny biskup prof. ThDr. Doc. Július Filo. Na organe hrali sestry Ing. Alena Vrbičanová a Adriana Blahútová.

Inštalovaného brata farára pozdravili seniorálny dozorca Ing.arch. Ondrej Mrlian, spevokol z cirkevného zboru v Košiciach na čele s konseniorom Dušanom Havrilom, za cirkevný zbor Pribylina sestra farárka Mgr. Zlatica Adameová, kaplán Mgr. Matej Oráč za spolužiakov, sestry farárky Mgr.Eva Oslíková zo Sučian, Mgr. Silvia Stupárová zo Skalice, rodák z Liptovskej Kokavy Mgr. Roman Porubän, dozorcovia cirkevných zborov z L.Porúbky – L. Hrádku Ing. Oliva Vrbičanová, Mgr. Stanislav Žiška z Hýb, domáci starosta Ing. Július Porubän s Mgr. Máriou Díkovou, dvoma piesňami domáci spevokol s dirigentkou Mgr. Jaroslavou Oravcovou, pozdravy detí z detskej besiedky pripravila sestra Iveta

• Generálny biskup ECAV Július Filo (vľavo) pozorne sleduje odovzdávanie chrámových symbolov nášmu novoinštalovanému zborovému farárovi Mgr. Martinovi Vargovčákovi

Tarageľová a na záver sestra kostolníčka Želmíra Jurčová.

Inštalovaný brat farár sa prihovoril a poďakoval všetkým hostom, rodičom aj celej jeho rodine a tiež všetkým domácim, ktorí sa pričínili o dôstojné a pozhnané chvíle.

Evanjelickou hymnou „Hrad prepevný ...“ sa slávnostné služby Božie skončili. Pri východe z kostola odovzdali mládežníci každému na pamiatku zborovú pohľadnicu a členky zborového spevokolu ponúkali chutné zákusky. Po skončení hostia prijali pozvanie na spoločný obed v Liptovskom Hrádku.

Poďakovaním, zaspievaním piesne a modlitbou sestry seniorky sme sa rozšíli posilnení duchovne aj telesne.

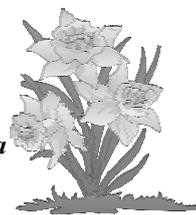
Ing. Jaroslav Gajdoš

Jubilanti

V mesiacoch júl – september 2006 sa dožili významných životných jubileí títo občania:

- 65 rokov - Igor Vrbičan (č. 315)
- 70 rokov - Emília Tarageľová (č. 147)
- Eugen Porubän (č. 90)
- 75 rokov - Eugen Fronko (č. 94)
- Božena Oravcova (č. 234)
- Daniel Palaj (č. 57)
- 80 rokov - Eugen Grešo (č. 334)
- Vilma Jurčová (č. 76)
- 85 rokov - Mária Harmanová (č. 421)
- Zuzana Grešová (č. 25)
- Mária Porubänová (č. 180)
- 96 rokov - Zuzana Fronková (č. 305)

*Všetkým jubilantom
blahoželáme
a do ďalších rokov
im prajeme veľa zdravia
a spokojnosti.*

Obecné zastupiteľstvo

Štatistika za obdobie júl - september 2006

Za uvedené obdobie zomreli 4 občania:

- Rudolf Bartoš (č.119) – 83 rokov
- Rudolf Cholvad (č.164) -71 rokov
- Ján Jurčo (č.281) – 46 rokov
- Mária Uličná (č.420) – 87 rokov

*V smrti sme všetci rovnakí,
keď si nás berie,
keď ako ľahký obláčik
odpláva utrpenie...*

Za uvedené obdobie sa narodili

2 deti:

- Ivana Nina Porubänová (č. 182)
- Sebastián Fronko (č. 93)

*Vitajte nám a nech vám rastie,
každým dňičkom ľudskej šťastie...*

Manželstvo uzavreli:

- júl
- Ladislav Schwartz -Lucia Miláčková

*Keď na teba si myslím,
Vždy jedno prajem si:
aby sme život prežili
plný a krásny.*

R. r.

Voľby do orgánov samosprávy obcí

Podľa § 27 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov Vám oznamujeme, že:

1. Voľby do orgánov samosprávy obcí sa uskutočnia:

**2. decembra 2006
od 7,00 hod. do 20,00 hod.**

**2. Miestom konania volieb podľa Vášho trvalého pobytu je:
volebná miestnosť, ktorá sa nachádza v Kultúrnom dome Liptovská Kokava.
V obci Liptovská Kokava bol vytvorený jeden okrskok.**

Zapisovateľka miestnej volebnej komisie prezvala v zákonom termíne kandidátne listiny. Miestna volebná komisia na svojom zasadnutí dňa 10. 10. 2006 zaregistrovala nasledujúcich kandidátov na funkciu starostu obce a poslancov do obecného zastupiteľstva:

Kandidátnu listinu na funkciu starostu obce podali nasledovní kandidáti:

- JUDr. Vladimír Fáber /ES – HZDS – SMER – SOCIÁLNA DEMOKRACIA, SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA/
- Ing. Július Porubän /nezávislý kandidát/

Kandidátnu listinu za poslanca do obecného zastupiteľstva podali nasledovní kandidáti

- Ján Bartoš / SNS /
- Marián Belopotocký / SNS /
- Mgr. Mária Díková / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA /
- Vladimír Ďuriš / SNS /
- Miroslav Glos / SNS /
- JUDr. Vladimír Fáber / ES – HZDS /
- Ján Fronko / ES – HZDS /
- Ing. Marko Fronko / SMER – SOCIÁLNA DEMOKRACIA/
- Blanka Fronková /SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA/
- Miloš Choma / Nezávislý kandidát /
- Jaroslav Majer / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA /
- Ján Majzlík / Nezávislý kandidát /
- JUDr. Gabriela Mitrengová / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA /
- Ján Nemsila / KRESŤANSKO DEMOKRATICKÉ HNUTIE /
- Dana Porubánová / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA/
- Mgr. Mária Trepáčová / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA/
- Jana Uličná / KRESŤANSKO DEMOKRATICKÉ HNUTIE/
- Elena Vrbičanová / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA/
- Zdena Vrbičanová / SMER-SOCIÁLNA DEMOKRACIA/

**Anna Droppová
zapisovateľka miestnej volebnej komisie**

Školské okienko

Základná škola

*Spřchol lístok z čerešničky,
spřchol lístok z orecha,
predjesenný dážďik tíško
zacupotal na strechách.*

*Biela hmlička jemný závoj
rozprestrela do poľí.
„Vstávaj Anka, vstávaj Miško!
Dnes treba ísť do školy !“*

Po dvoch mesiacoch oddychu stojíme opäť na prahu nového školského roku. Po slnečných a bezstarostných prázdninách prichádza čas povinností a zodpovednej práce nielen pre žiakov, ale aj pre učiteľov.

V školskom roku 2006/07 prekročilo prahy našej málotriednej „školičky“ 20 žiakov, sedem prvákov, štyria druháci, päť tretiakov a štyria štvrtáci si plní zážitkov sadli do lavíc a rozlúčili sa so svojimi hračkami. Už sa budú hrať s nimi menej, lebo ich čaká zodpovedná práca – príprava na vyučovanie.

Oproti minulému školskému roku došlo k poklesu o 5 žiakov. Ale aj napriek tomu, že sme malá dedinská škola, snažíme sa zabezpečiť pre naše deti kvalitné vzdelávanie a výchovu.

Práca v záujmových krúžkoch bude aj v tomto školskom roku prebiehať prostredníctvom vzdelávacích poukazov. Žiaci začnú od októbra navštevovať počítačový krúžok a krúžok anglického jazyka. Školský klub detí navštevuje 17 žiakov.

V auguste odišla na zaslúžený dôchodok pani kuchárka Magdaléna Hájková. Ďakujeme jej za „dobré jedlá“, a prajeme jej veľa pohody, zdravia a životného optimizmu.

Nový minister školstva Ján Mikoľaj je už jedenástym ponovembrovým ministrom školstva. „V Programovom vyhlásení vlády 2006“ sa okrem iného uvádza, že vláda bude podporovať aj malé dedinské školy. Vláda sa zaväzuje, že zefektívni riadenie školstva. Prehodnotí sa činnosť a kompetencie krajských školských úradov s cieľom prenesenia výkonu štátnej správy na orgány územnej samosprávy.

Základom vzdelávacích aktivít je škola. Jej úlohou je pripraviť deti a mládež pre život a prácu. Želáme si, aby sa škola stala priestorom zamestnanosti, tvorivosti a moderných metód výchovy a vzdelávania.

M. Díková

Prázdniny v školskom roku 2006/2007

Jesenné prázdniny

sa začínajú 2. novembra 2006 a končia sa 3. novembra 2006. Vyučovanie sa začína 6. novembra 2006.

Vianočné prázdniny

sa začínajú 23. decembra 2006 a končia sa 2. januára 2007. Vyučovanie sa začína 3. januára 2007.

Polročné prázdniny

sú 2. februára 2007. Vyučovanie sa začína 5. februára 2007

Jarné prázdniny

sú v jednotlivých krajoch nasledovne:
19. februára – 23. februára 2007: Prešovský kraj, Košický kraj,
26. februára – 2. marca 2007: Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj,

5. marca – 9. marca 2007 : Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj,

Veľkonočné prázdniny

sa začínajú 5. apríla 2007 a končia sa 10. apríla 2007, Vyučovanie sa začína 11. apríla 2007.

Letné prázdniny

sa začínajú 1. júla 2007 a končia sa 31. augusta 2007.

Aforizmy

Zvierat'om v aute býva neraz vodič.

**Keď vám ide učiteľ po krku,
aspoň si ho umyte.**

Kto seká len jazykom, nebýva bohvieaký sekáč.

**Kto zabíja dni svojho života, je
vlastne samovrahom.**

Zem je zelená planéta bez ružovej budúcnosti.

**Rodičovským príspevkom býva
niekedy aj výprask.**

Topiacemu ani v najväčších horúčavách nerad'te, aby pil čo najviac tekutín.

**Keď dopustíte, aby sa v škole na
vás nič nenalepilo, polepíte si
život.**

Dnes aj dieťa, ktoré vyzerá ako anjelič, čertovsky veľa stojí.

**Korytárov ubúda, ale pribúda
bojovníkov o korytá.**

Niektorí vedia oslniť len slnečnými okuliarmi.

Rada školy

Materská škola v Liptovskej Kokave je jednotriedna.

Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šesť rokov (deti majú možnosť aj poldenného pobytu).

Budova materskej školy bola rekonštruovaná.

Poschodie prevádzkuje základná škola. Prízemie tvorí trieda materskej školy, spáľňa, 4x WC a umyvárka. Chýbajú nám priestory na cvičenie, v zimných mesiacoch je potrebné denne odkladať nábytok k rannému cvičeniu.

Počet zapísaných detí k 01. septembru 2006 je 22.

Momentálny stav dochádzajúcich detí je 16.

Prevádzka zariadenia je od 6,30 do 16,15 hod.

Pri zariadení je zriadená školská jedáleň, v jej druhej časti sa stravujú aj deti zo základnej školy.

Personálne obsadenie materskej školy:

Vrbičanová Elena - zástupkyňa pre MŠ, učiteľka MŠ

Janeková Ivana - učiteľka MŠ

Schlégerová Eva - vedúca školskej jedálne

Šuňavcová Ľubica - kuchárka

Tarageľová Iveta - prevádzkový pracovník

Dochádzka detí do MŠ:

Rodič privádza dieťa do MŠ do 8.00 hod. a prevezme si ho do 16.15 hod.

Prevzatie dieťaťa môže pedagogický pracovník odmietnuť, ak zistí, že jeho zdravotný stav nie je vhodný na prijatie do MŠ.

V prípade, že rodič privedie dieťa do MŠ neskôr, túto skutočnosť nahlási včas pani učiteľke.

Úhrada poplatkov za dochádzku:

Na čiastočnú úhradu neinvestičných výdavkov prispieva rodič alebo iná osoba, ktorá má voči dieťaťu výživovaciu povinnosť. Výška poplatku činí 200,-Sk mesačne. Poplatok sa vyberá v hotovosti do 20.dňa v mesiaci. Okrem tohto príspevku je rodič povinný uhradiť poplatok za stravu. Termín vyberania oznámi pani vedúca ŠJ.

Organizácia tried a vekové zloženie:

Prízemie : 1.trieda : 2 – 6 ročné deti

Uč. : p. Vrbičanová Elena, p. Janeková Ivana

V popredí: Dominik Porubän

Zľava prvý rad: Natália Fronková, Maťko Bartoš, Lucka Žišková, Šimonko

Duriš, Paľko Pros, Martinko Fronko, Matúško Majstrák,

Zľava druhý rad: Tomáško Blahút, Mário Veselý, Filipko Valientka

V pozadí: Lenka Belopotocká

Prevádzka triedy, schádzanie a rozchádzanie detí:

Deti sa schádzajú v triede MŠ od 6.30. Deti MŠ preberajú rodičia prípadne iná splnomocnená osoba v čase od 15.00 do 16.15 hod.

Organizácia v šatni:

Pri prezliekaní a obliekaní vecí do skrinky vedú rodičia v spolu práci s pani učiteľkami deti k samostatnosti a poriadkumilovnosti. Za poriadok v skrinkách zodpovedajú pani učiteľky, za hygienu určený prevádzkový pracovník.

Organizácia v umyvárni:

Trieda má samostatnú umyváreň. Každé dieťa má vlastný uterák, zubnú kefku, pohár. Za pravidelnú výmenu uterákov, suchú podlahu a hygienu v umyvárni zodpovedá prevádzkový pracovník. Za celkovú organizáciu pobytu detí v umyvárni, uzatvorenie vody, spláchnutie WC a dodržiavanie hygienických predpisov ako i zdravotných a bezpečnostných zodpovedajú pani učiteľky.

Organizácia v jedálni:

Jedlo sa deťom podáva od 11.30 do 12.15 hod. Za kvalitu a prepísané množstvo stravy, hygienu a kultúru stolovania zodpovedá vedúci školskej jedálne. Pani učiteľky vedú deti k osvojovaniu si základných návykov kultúrneho stolovania, v maximálnej miere uplatňujú individuálny prístup k deťom. Deti 2 – 4 ročné používajú pri jedle lyžicu, ostatné deti používajú kompletný príbor.

Pobyt detí vonku:

Počas pobytu detí vonku venujú pani učiteľky deťom zvýšenú pozornosť, dodržiavajú požiadavky bezpečnosti a ochrany ich zdravia v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Organizácia v spálni:

Počas popoludňajšieho oddychu v spálni dbá pani učiteľka na primerané oblečenie detí, pravidelné vetranie, ktoré neohrozuje zdravie detí. Individuálne pristupuje k deťom, ktoré nepociťujú potrebu spánku, pokiaľ to dovoľujú podmienky školy.

Starostlivosť o hygienu, zdravie a bezpečnosť detí :

V starostlivosti o zdravie, hygienu a bezpečnosť detí pracovníci MŠ sa riadia všeobecne právnymi predpismi, najmä § 11 vyhlášky MŠ SR č. 353/1994 Z.z. o predškolských zariadeniach, § 132 až § 137 a § 170 až § 175. Zákonníka práce, zákonom č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, pracovným poriadkom a internými pokynmi riaditeľa školy a zástupcu pri MŠ. Za dodržiavanie hygienických predpisov v priestoroch materskej školy a ochranu zdravia detí zodpovedajú prevádzkoví pracovníci v im určenej pracovnej náplni.

Vieme kresliť rovné čiary.

Obliecť sveter sa nám darí...

Vyrástli sme od jari,

už sme veľkí škôlkári!!!

Nám všetkým prajem veľa úspechov, lásky a porozumenia...

za MŠ Vrbičanová Elena

Slávnostná inštalácia zborového farára Mgr. Martina Vargovčáka očami redakcie

„...,lebo Vás máme radi.“

(Zamyslenie i blahoželanie)

Tieto slová zazneli v nedeľu 1. októbra z detských ústočiek a v evanjelickom kostole na slávnostnej inštalácii zborového farára Martina Vargovčáka sa ozval spontánny potlesk. Úprimné detské slová, krásny spev a kvietky v detských rukách... To bol roztomilý pozdrav našich najmenších.

Na začiatku slávnostný zvuk zvonov, mohutný nový zvuk z rekonštruovaného organa, príchod generálneho biskupa a ďalších hostí, veľa kvetov to všetko vytvorilo neopakovateľnú atmosféru. Po kázni generálneho biskupa vystúpil domáci i košícky spevokol s nacvičenými nábožnými piesňami. Zaujímavé a dojímavé boli pozdravy hostí i samotný príhovor novoinštalovaného kňaza, v ktorom spomínal na detstvo, na čas prázdnin pri starej mame, na fakultu, ale i na prvé pôsobenie na Záhorí. Veľmi pekne sa poďakoval svojim rodičom za výchovu. Vyslovil poďakovanie aj manželke, v ktorej vidí oporu v jeho živote a práci. Všetci s precítením a láskou ďakovali tomuto mladému človeku. Všetkých určite zaujalo aj vystúpenie domácej kostolníčky, ktorá sa tak úprimne poďakovala aj matke kňaza za jeho výchovu, že všetci mali slzy v očiach. Vypočuli sme si milé slová kokavského rodáka - farára z Kežmarku, videli sme priateľské objatie spolužiakov z fakulty, „závist“ veriacich z Lipt. Hrádku a Lipt. Porúbky, dôstojné vystúpenie zástupcov obce - báseň pani učiteľky a príhovor starostu obce.

Celé bohoslužby boli poznačené vzájomnou láskou, čo dokazuje, že pôsobenie mladého pána farára nie je iba práca, ale skutočné poslanie.

Za všetkých občanov Liptovskej Kokavy i redakciu Kokavských aktualít prajeme novoinštalovanému zborovému farárovi Martinovi Vargovčákovi pevné zdravie a dobrých ľudí okolo seba. Prajeme mu, aby rozdával ľudom veľa pokoja, pohody a Božej lásky.

R. r.

... pred slávnostnou inštaláciou

Niečo pre gazdinky

Špízy z mletého mäsa

Suroviny:

150g mletého bravčového mäsa, gyros, 150g mletého hovädzieho mäsa, soľ, mleté čierne korenie, petržlenová vňať, bazalka, majorán, papriky, cuketa, olej.

Pracovný postup:

Mleté bravčové a hovädzie mäso zmiešame. Ochutíme soľou, mletým čiernym korením, majoránom, gyrosom, nasekanou bazalkou a petržlenovou vňaťou. Premiešame a necháme odstáť asi 20 minút na chladnom mieste. Potom z masy formujeme guľky, ktoré sploštíme a striedavo ich napichujeme na drevenú ihlu spolu s nakrájanými farebnými paprikami a cuketou. Naplnené špízy z oboch strán vypražíme v horúcom oleji.

Kokoso – karamelové rezy

Suroviny:

7 bielkov, 250g kryštálového cukru, 100 g kokosu, 5 lyžíc polohrubej múky, 1 prášok do pečiva
Krém do plnky : sladké Salko uvaríme 2 hodiny pred pečením koláča alebo deň vopred.

Plnka : 250g Hery, 3 lyžice práškového cukru, 1 lyžica kakaa

Na potretie: čokoládová poleva

Pracovný postup:

Z bielkov a cukru ušľaháme tuhý sneh. Do vyšľahaných bielkov zľahka zamiešame kokos a múku s práškom do pečiva. Dôkladne premiešame. Cesto rozotrieme na vymastený a polohrubou múkou vysypaný plech. Vložíme piecť do vyhriatej rúry. Heru vymiešame s cukrom a kakaom a pridáme vychladnuté Salko. Spolu vymiešame. Plnku rovnomerne roztrieme na vychladnuté cesto. Na plnku natrieme čokoládovú polevu.

Dobrú chuť!

E. Schlégerová, vedúca ŠJ

Šport

Futbalový oddiel

Futbal zabáva po celom svete milióny ľudí. Po víťazstvách oslavujú fanúšikovia jednotlivých klubov svojich futbalistov ako ikony po prehrách ich zasa zatracujú. Aj preto je futbal najpopulárnejší svetový šport. Naši fanúšikovia sa môžu v tejto časti sezóny tešiť z výsledkov všetkých našich družstiev.

Mladší žiaci zabávajú svojou chuťou a spoľahlivým prístupom, dorastenci herným prejavom, mužstvo dospelých dobrou taktickou hrou a výsledkami.

Náš futbalový oddiel zastrešuje asi 50 aktívnych futbalistov združených v troch družstvách – mladší žiaci, dorast a muži. Keď na prvý tréning mladších žiakov prišlo 20 chlapcov, opäť sa potvrdilo, že v Kokave sa stále rodia futbalové talenty. Je veľmi dôležité týchto chlapcov zorganizovať a venovať sa im. Do tajov futbalu ich zasväcuje opäť Libor Porubän. Práca s touto futbalovou prípravkou je zaujímavá, no zároveň veľmi náročná. Naučiť chlapcov zvládnuť všetky herné činnosti, vyžaduje obrovskú obetivosť. Kým sa stanú z nich futbalisti, treba s nimi absolvovať veľký počet tréningov. Dúfame, že aj rodičia, ktorí chlapcov dali na futbal, pomôžu pri výchove novej futbalovej generácie. Chlapcom držíme palce v ich nastávajúcej futbalovej kariére.

Výsledky a postavenie družstva mladších žiakov nie sú dôležité. Už samotný zápas je pre nich zážitkom a zároveň odmenou. Mladší žiaci odohrali 6 zápasov. Aj keď väčšina z nich ešte nedorástla do dresov, ich prístup a chuť hrať futbal je príslubom pre budúcnosť.

Väčšina dorastencov začínala podobným spôsobom a dnes už

môžeme povedať, že táto práca nebola zbytočná. Dnešné dorastenecké družstvo patrí určite k najlepším, ktoré Kokava mala. Cieľ, hrať v hornej časti tabuľky, dorastenci zatiaľ zvládajú. Momentálne sú na špičkej futbalovej tabuľky I. triedy. Po slabšej predšúťažnej príprave začali chodiť na tréningy v plnom počte a ich forma začala stúpať. Hrajú dobre technicky a zvládajú aj herný systém stanovený v predzápasovej príprave. Ich hra je postavená na dobre organizovanej defenzíve s rýchlym prechodom do útoku. V mužstve vládne disciplína, no zároveň aj kamarátska atmosféra. Dorastenci majú ešte pred sebou posledné kolá. Ak ich zvládnu môžu dosiahnuť zatiaľ najlepšie umiestnenie.

Káder dorastu tvoria:

Brankári – Majzlík, Šramko

Obrancovia – Duriš, Šuňavec, Uhrík, Jurčo, Krajčí Ján,

Stredopolari – Strnisko, Tarageľ, Krajčí Jaro, Hapčo, Fides, Mudroň

Útočníci – Gajdoš, Krajčí, Vrbičan

Najlepším strelcom je zatiaľ Tomáš Gajdoš.

Muži si stanovili cieľ, hrať do tretieho miesta a ostať tak pri výsledkoch z predchádzajúcej úspešnej sezóny. Letná príprava nasvedčovala skôr opak.

Hoci sme vyhrali turnaj v Pribyline, tréningová činnosť nebola presvedčivá. Po prehre vo Veteernej Porube začali muži vyhrávať. Toto družstvo ukázalo silu hlavne v taktickej disciplíne a väčších skúsenostiach hlavne starších hráčov. Víťazstvá nad Hybami a Vavrišovom sú toho dôkazom. Nedostatkom je slabšia dochádzka na tréningy a z toho dôvodu aj slabšie druhé polčasy zápasov. Muži neprehrali ani jeden zápas, preto zaslúžene vyhrali jesennú časť III. triedy. Je to zatiaľ najlepšie jesenné umiestnenie. Keď zvládneme účasť na tréningoch v zimnom období, toto umiestnenie je možné reálne udržať. Prvé miesta dorastencov a mužov potešili väčšinu našich fanúšikov a s „najskalnejšími“ sme po poslednom zápase mužov pospomínali na staré časy a oslávili prvé miesto.

Ďakujeme všetkým, ktorí podporujú a fandia našim družstvám.

Ďakujeme spoločnosti QVADRIQ, v zastúpení Ing. Pavlom Vrbičanom, za poskytnutý finančný dar na zakúpenie dresov a ďalších futbalových pomôcok pre náš futbalový oddiel. Všetkým funkcionárom a občanom, ktorí pomáhajú pri zápasoch a tak sa podieľajú na dobrej prezentácii našej obce.

**Jaroslav Pozor
predseda FO**

Horný rad zľava:

Jaroslav Pozor (tréner), Libor Porubän, Miroslav Šopor, Marián Kuchárik, Vladimír Mikolaj, Mikuláš Bielik, Tomáš Duriš, Jozef Krajč, Eubomír Porubän, Stano Strnisko, Miro Porubän

Spodný rad zľava:

Miroslav Okoš, Ján Krajčí, Martin Strnisko, Jaroslav Krajčí, Tomáš Gajdoš, Peter Šopor, Tomáš Jurčo, Ján Bartoš

Olympijský medailista v Liptovskej Kokave

Veľmi neočakávanú, ale veľmi milú akciu pripravil Obecný úrad v Lipt. Kokave pre svoju mládež dňa 24.8.2006. V komornom prostredí obradnej miestnosti OÚ sa uskutočnila zaujímavá beseda s medailistom posledných Zimných olympijských hier v Turíne Radoslavom Židekom, na ktorých získal pre Slovenskú republiku jedinu – striebornú medailu v snowboardkrose.

Vzácného hosťa privítala na pôde OÚ pracovníčka Soňa Jurčová. Účastníkom besedy predstavil olympionika Dr. Milan Fronko, ktorý tiež prítomných oboznámil stručne s bohatou históriou telovýchovy a športu v našej obci a besedu moderoval.

Kokavská mládež /futbalisti, lyžiar, snowboardisti aj iní priaznivci športu / doslova zasykala Rada Žideka množstvom otázok, na ktoré aj vyčerpávajúco odpovedal – veľmi často aj s určitou dávkou vtipu a humoru. Azda s najväčším záujmom si besedujúci vypočuli popis priebehu jeho „striebornej“ jazdy na olympiáde v dramatickom boji so súpermi. Živo popisoval 4 roky štúdia v našom regióne, ktoré nedávno prežil na Strednom odbornom učilišti drevárskom v Liptovskom Hrádku, kde aj maturoval. Hovoril tiež o obrovskom rozmachu svojej disciplíny na Slovensku a vo svete, o svojich tréningoch, cestovaní po zimných strediskách, stravovaní, ale aj o dopingu, ktorý stále šarapatí v športe.

Zjavne si rozumel, aj poradil v odborných otázkach našim víťazom snowboardových pretekov, ktoré historicky po prvýkrát v Lipt. Kokave zorganizoval OÚ v rámci tradičných lyžiarskych pretekov 19.2.2006, pár dní po jeho triumfe v Turíne, čo bolo dosť symbolické.

Celkove sa beseda, s autogramiádou na konci, niesla v príjemnej, skoro rodinnej atmosfére, peknom prostredí, kde sa všetci cítili príjemne, obohatení novými poznatkami. Všetkým Rado odovzdal a podpísal na pamiatku svoje plagáty s fotografiami.

Starosta obce Ing. Július Porubän sa na záver poďakoval vzácnemu hosťovi za návštevu v Lipt. Kokave. Poprial mu veľa ďalších športových a osobných úspechov v živote.

Na záver poznamenávam, že mňa osobne tiež veľmi prekvapila táto milá a významná udalosť v rodnej obci, kde som bol s rodinou a vnúčatami na prázdninách. Viem posúdiť, aké náročné je zabezpečiť účasť významných športovcov na besedách. Niekoľko som ich už zorganizoval napr.: v L.Hrádku, L. Mikuláši, Ružomberku atď. Viem, že Rada by radi videli a počuli aj v regióne Žiliny, odkiaľ pochádza, aj v L.Hrádku a aj v iných mestách a školách.

Pre našu mládež sa športovci stávajú živými príkladnými vzormi. Motivujú ich k ďalšej športovej činnosti. Takže, čím viac takýchto príkladov a akcií pre našu mládež, tým lepšie. Škoda, že sa na besede nezúčastnilo viac občanov, aj tých skôr narodených.

Za všetkých zúčastnených na besede ďakujem OÚ v L. Kokave za príjemný prázdninový zážitok.

Dr. Milan Fronko

• *Olympionik s našimi mladými snowboardistami*

Turistický oddiel

V júli turisti v menších skupinkách, ale aj samostatne, absolvovali na bicykloch trasy v okolí Lipt. Kokavy. Vždy sú zaujímavé Tichá a Kôprová dolina, ale prešli aj dlhú trasu Tri studničky, Štrba, Suňava, dolina Čierneho Váhu, dolná nádrž prečerpávacej vodnej elektrárne, Svarin a späť.

Skupinka piatich turistov prešla 16. júla Prosieckou dolinou. Myslíme si, že Kokavci túto vzdialenejšiu dolinu poznajú málo. Je podobná roklinám v Slovenskom raji, tiež sa vystupuje aj po rebříkoch. V dĺžke 3,5 km nás sprevádza nádherná príroda s pestrými skalnými útvarmi, zaujímavý je 15m vysoký vodopád Červené piesky.

Milovníci hôr začali nový mesiac /6. 8. 2006/ túrou na Klin vysoký 2172m n. m., poľský názov je Starobocianski Wierch. Asi 20 ľudí, z toho aj 2 Holanďania z kokavského kempu, absolvovalo zaujímavú trasu Račkova dolina-Prostredná/lúka/-koliba pod Klinom-Gáborova dolina-Gáborovo sedlo-hl. hrebeň Záp. Tatier-Klin-Račkovo sedlo-Račkove plesá a späť. Hoci bolo zamračené, vrcholy Tatier sa na chvíľu ukázali v plnej kráse. Na tvárach všetkých turistov sa zračila spokojnosť.

V nedeľu 20. augusta sa niekoľko Kokavčanov zúčastnilo spolu s hrádockými turistami výstupu na Kasprov vrch a následne na Svinicu vysokú 2301m n.m. Naspäť cez Tichú dolinu sa vrátili na bicykloch.

Tretí ročník výstupu na „kokavský“ vrchol Kotlová, pri príležitosti osláv SNP, sa uskutočnil v nedeľu 27. 8. 2006. Stručná charakteristika akcie: solídne počasie, nádherné pohľady na celý horný Liptov, nevidaná účasť asi 50. ľudí, nádherné čučoriedky, ale i maliny, čarovná kolibka a chutný guláš od šéfkuchára Chomu-Luxa, vynikajúca priateľská atmosféra.

Časť účastníkov, tak ako sa dalo očakávať, zostala pri kolibke a venovala sa relaxu a oberaniu lesných plodov. Asi 20 ich vystúpilo na vrchol Kotlovej a niektorí mladší úplne v pohode zvládli vrchol Bystrej (2240m.n.m.). Návrat 50. účastníkov v skriaňovej V3S-ke bol naozaj zaujímavý vo vnútri, už nemohli lietať ani muchy. Nikomu však neprekážala teplota a ani vlastný, ani cudzí pot. (Poznámka: starostlivosť o kolibku na Kotlovej majú naši poľovníci, hoci sme priniesli koleno na

dymovod a vymenili sme ho, treba celý komín skontrolovať a urobiť aj ďalšie údržbárske práce).

Na pribylinskú akciu, v nedeľu 10. septembra, sme si netrúfli pozvať veľa turistov, vzhľadom na dopravu do Tichej doliny, preto len šiesti sa zúčastnili ich túry na Červené vrchy. Prechod z Kasprovho vrchu cez Červené vrchy /vysokohorský kras-iná štruktúra skalnatého povrchu i zvláštne rastlinstvo/ do Tomanovho sedla a cez Tomanovu dolinu popri Tomanovskom vodopáde do Tichej doliny bol očarujúci. Prekrásna scenéria celých Tatier so strážcom Kriváňom poskytuje zážitok na celý život každému účastníkovi. Túto túru neabsolvoval veľa Slovákov, pretože nie je možné dostať sa do Tichej doliny autom. Prejsť ju pešo a pokračovať ďalej, je skoro nereálne.

V nedeľu 24. septembra sme v malej skupinke spolu s pribylinským rodákom RNDr. Kľaučom urobili prieskum potreby opravy turistického chodníka v Jamnickej doline, aby sme ešte mohli získať nevyčerpané štátne finančné prostriedky na ich opravu. Veríme, že sa to turistom spolu so starostom a spomínaným RNDr. Kľaučom podarí. (Tento pán, ktorého celý život je spojený s prírodou, je očarený našou kolibou v tejto doline).

Prvú októbrovú nedeľu nebola organizovaná žiadna akcia z dôvodu slávnostnej akcie evanjelickej cirkvi. Turisti chcú uskutočniť ešte aspoň jednu väčšiu spoločnú túru a prípadne aj brigádu.

**Predseda TO
L. Rúčka**

• **Turisti na Kline**
Galéria našich úspešných športovcov

Do kategórie bývalých vynikajúcich kokavských futbalistov patrí určite Dušan Slivka, ktorý sa v septembri dožil 50. rokov. Tento stále ešte mladík futbalove vyrástol v Lipt. Kokave a od žiackeho veku bol zrejme jeho futbalový kumšt. Po vojenčine len rok hrával doma, keď jeho kvality objavili ružomerský funkcionári a od začiatku r. 1979 mladý hráva za prvé mužstvo Ružomberka (vtedy BZ VIL). Zrejme to bol na tú dobu najdrahší prestup kokavského futbalistu. Po troch rokoch tu „vykopali“ s partiou ostrieľaných starších futbalistoch (Škorupa, Králka, Gálik, brankár Páleník,...) slovenskú národnú ligu. Pri týchto vynikajúcich futbalistoch rozvinul svoje futbalové umenie, bola to škola od starších. Ďalšie futbalové roky strávil potom už v ŠK Lipt. Mikuláš až do svojej tridsiatky (cca r. 1988). V Ružomberku, ale i v L. Mikuláši, so svojimi kolegami – futbalistami prežil krásne chvíle. Až do svojej štyridsiatky hrával potom za rodnú Kokavu, kde určité obdobie tiež odovzdával svoje futbalové skúsenosti tunajším dorastencom.

Bol to „pán“ futbalista, útočník s vysokou elegantnou postavou /ktorú si drží doteraz/. K jeho životnému jubileu mu športovci z Liptovskej Kokavy prajú pevné zdravie a stále tú jeho pohodu v rodine i v živote.

**Dušan Slivka piaty z ľava
v hornom rade, postup
do SNL v roku 1980-1981**

E. R.

Skauti pomáhali

Dňa 10. 8. 2006 pomohla pri čistení obce skupina skautov, ktorí boli u nás už druhý krát za posledné obdobie. V obci vyzbierali umelé fľaše, vyčistili nelegálnu skládku, pomohli pri odvoze papiera pre ZŠ s MŠ L. Kokava.

Televízne spoločnosti v Liptovskej Kokave

Obec v mesiaci jún 2006 podpísala zmluvu s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na realizáciu projektu INTERREG IIIA- Monitoring povodňového rizika na rieke Belá. Projekt zaujal aj našu regionálnu televíziu „LIPTOV“, ktorá ho priblížila občanom Liptova v hlavnom spravodajstve. Starosta obce objasnil, aký význam bude mať tento projekt nielen pre naše budúce rekreačné stredisko, ale aj pre iné obce nachádzajúce sa pri Belej. Podhorské obce sú stále viac ohrozované náhlym zvýšením hladín vôd v rieke po privalových dažďoch. Na rieke Belá sa riziko za posledné obdobie výrazne zvýšilo po veternej kalamite. Tento projekt si za hlavný cieľ kladie vytvorenie systému pre monitorovanie povodňového rizika pre podhorské obce, ktorý na základe merania zrážok a v dolinách Západných Tatier a merania prietokov jednotlivých potokov z dolín okamžite vyhodnotí a upozorní, že napr. do troch hodín bude na Belej privalová vlna a povodňové komisie budú môcť v predstihu urobiť preventívne opatrenia.

O život v našej obci sa v auguste zaujímala komerčná televízia JoJ. Jej príspevok v hlavnom spravodajstve mal celoslovenskú odozvu, množstvo telefonátov na obecný úrad bolo hlavne v súvislosti s možnosťou výstavby rodinných domov a s pripravovanou výstavbou rekreačného zariadenia.

Liptovská Kokava zaujala reportéra televízie Jozefa Kubániho natoľko, že na svojej ceste „Od Tatier k Dunaju“ navštívil našu dedinku znova a tak mohli slovenskí diváci JoJ-ky vidieť opäť zábery z kokavských ulíc. Jožkovi sme po daždivej noci strávenej pod holým nebom zahrnali na cestu pesničku s názvom jeho cesty.

• **Jožo Kubáni po náročnej etape
Gerlachovský štít – Liptovská Kokava
opäť v akcii** **R. r.**

Redakčná rada uvíta v ďalších číslach Vaše postrehy a pripomienky na činnosť v našej obci, ktoré môžete poslať poštou na adresu redakcie, elektronickou poštou: obec.lk@stonline.sk, alebo doniesť osobne na Obecný úrad Liptovská Kokava.

KOKAVSKÉ AKTUALITY

Kokavské aktuality vydáva obec Liptovská Kokava, Stará ul., č. 390, číslo tel.: 044 / 5297 100. Redakčná rada: Mgr. M. Diková, Ing. J. Porubán, E. Slivková, Z. Vrbičanová.

Fotografie: A. Porubán. Grafické spracovanie: Grafic Color, 031 01 Liptovský Mikuláš, tel.: 0907 882 298. Tlač: BESZA, Liptovský Michal. Vychádzajú každé tri mesiace. Náklad: 350 ks. Povolenie: OÚ v Liptovskom Mikuláši 05/1999.